

Kriminaalmenetluse osalise lõpetamise määrus

Koostamise kuupäev ja koht:	12.09.2025, Tallinn
Koostaja ametinimetus ja nimi:	ringkonnaprokurör Meelis Sentifoli
Ametiasutuse nimi:	Majandus- ja Korruptsioonikuritegude Ringkonnaprokuratuur
Kriminaalasja number:	22913000034
Kuriteo kvalifikatsioon:	KarS § 93 ¹ lg 1 – 25 lg 2 KarS § 344 lg 1 KarS § 345 lg 1
Kahtlustatav (isikukood):	XXX (ik XXX)

Majandus- ja Korruptsioonikuritegude Ringkonnaprokuratuur menetleb kriminaalasja nr 24913000102, milles on XXX alus kahtlustada KarS § 93¹ lg 1 – § 25 lg 2, KarS § 344 lg 1 ja KarS § 345 lg 1 järgi kvalifitseeritavates kuritegudes, mis seisnes alljärgnevas käitumises:

Euroopa Liidu Nõukogu määrusega nr 2022/345, 1. märts 2022, millega muudeti määrust (EL) nr 833/2014 (edaspidi Euroopa Liidu Nõukogu määrus), mis käsitleb piiravaid meetmeid seoses Venemaa tegevusega, mis destabiliseerib olukorda Ukrainas, artikli 3k kohaselt on keelatud otse või kaudselt müüa, tarnida, üle anda või eksportida Venemaa füüsilistele või juriidilistele isikutele, üksustele või asutustele või Venemaal kasutamiseks XXIII lisas loetletud kaupu, mis võivad aidata suurendada eelkõige Venemaa tööstuslikku suutlikkust. Antud eksportdeklaratsiooni alusel kuulub deklareeritud kaup kaubakoodiga 4811 90 sanktsioonialuste kaupade hulka, mille vedu vastavalt eelviidatud Nõukogu määruse artikli 3k lisa XXIII järgi Venemaa Föderatsiooni on keelatud.

Rahvusvahelise sanktsiooni seaduse (edaspidi RSanS) § 3 lg 1 kohaselt on rahvusvaheline sanktsioon välispoliitika meede, mille eesmärk on toetada rahu säilitamist või taastamist, rahvusvahelist julgeolekut, demokraatiat ja õigusriigi põhimõtet, inimõiguste ja rahvusvahelise õiguse järgimist või muude Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni põhikirja või Euroopa Liidu ühise välis- ja julgeolekupoliitika eesmärkide saavutamist. RSanS § 6 kohaselt on rahvusvahelise sanktsiooni rikkumine rahvusvahelist sanktsiooni rakendavas õigusaktis sätestatud kohustuse täitmata jätmine või keelu rikkumine. Rahvusvahelist sanktsiooni rakendav õigusakt on RSanS § 9 lg 1 tähenduses Euroopa Liidu Nõukogu määrus või Eesti Vabariigi seadus, mille alusel kohaldatakse rahvusvahelist sanktsiooni kehtestavas õigusaktis ettenähtud kohustusi ja keelde. Seega on Euroopa Liidu Nõukogu määrus nr 833/2014 ja 1. märts 2022 nr 2022/345, millega muudeti määrust nr 833/2014, rahvusvaheline sanktsioon.

Kriminaalmenetluses täpselt tuvastamata ajas ja kohas Eesti Vabariigis Narva linnas koostas ja andis XXX OÜ juhatuse liige XXX oma ettevõttes töötavale autojuhile XXX üle auto, mis oli täis laaditud kaupa ja kauba saatedokumentid. XXX andis XXX üle kaks komplekti tegelikkusele mittevastavaid

kauba saatedokumente ning XXX pidi ületama koos kaubaga Narva piiripunkti Eesti Vabariigist Vene Föderatsiooni.

XXX poolt autojuht XXX üle antud ühtede dokumentide kohaselt müüs Belgia ettevõtte XXX kaupa kaubakoodiga 4811 9000 Kasahstani ettevõttele XXX. XXX OÜ poolt koostatud CMR nr 202201292 järgi pidi kaup liikuma Eesti Vabariigist läbi Vene Föderatsiooni Kasahstani. Teise eksemplari dokumentide kohaselt müüs Belgia ettevõtte XXX kaupa kaubakoodiga 4811 9000 kaupa Vene Föderatsiooni ettevõttele XXX. XXX OÜ poolt koostatud CMR nr 202201292 järgi pidi kaup liikuma Eesti Vabariigist Vene Föderatsiooni ST Peterburgi.

08.08.2022 kella 22:02 paiku saabus Ida tollipunkti Narva mnt piiripunkti veoautode terminali Eesti Vabariigist Venemaa Föderatsiooni väljuvale suunale veoauto Scania registrimärgiga XXX/haagis Schmitz Cargobull registrimärgiga XXX. Veoki roolis oli XXX, kes esitas Eesti Vabariigi Maksu- ja Tolliameti tollile piiriületusel eksportdeklaratsiooni nr 22EES100EE70866712 (paber mööbli katmiseks, kaubakood: 4811 9000, brutokaal 18 159 kg), CMR-i nr 202201292 (27.07.2022), arved (RECHNUNG) nr 7008853 (15.06.2022), nr 7008931 (04.07.2022) ja nr 91 (15.06.2022). Tollile esitatud saatedokumentide kohaselt kauba ostjaks on XXX, XXX, Kazakhstan ja kauba müüjaks on XXX, XXX, Belgia.

Tollikontrolli käigus avastasid Maksu- ja Tolliameti töötajad veoauto kabiini kõrvalistuja poolelt, ülemisest dokumentide panipaigast samale kaubale teised dokumendid, milleks oli CMR nr 202201292 (2022 07) ja mille kohaselt kauba saajaks on XXX (aadress: XXX., St. Petersburg, Venemaa Föderatsioon) ja kauba tarnekoht on samuti Venemaa Föderatsioonis (XXX, St. Petersburg). Lisaks ka arved (RECHNUNG) nr 7008853 (15.06.2022), nr 7008931 (04.07.2022) ja nr 91 (15.06.2022). Kaubaga kaasas olnud ning Maksu- ja Tolliametile esitatud dokumentidega püüdis XXX varjata Eesti Vabariigi piiriületusel Vene Föderatsiooni kauba tegelikku sihtkohta. Rahvusvahelise sanktsiooni täitmata jätmisega seonduv kuritegu jäi lõpule viimata süüdlase tahtest mitte olenevatel põhjustel, kuna kaup peeti Maksu- ja Tolliameti (MTA) poolt kinni ja sellega tõkestati sanktsioonide alla kuuluva kauba toimetamine Venemaale.

XXX on alates 11.11.2008 XXX OÜ juhatuse liige. Äriseadustiku § 306 lg 1 kohaselt on juhatuse aktsiaseltsi juhtorgan, mis esindab ja juhib aktsiaseltsi. XXX OÜ põhitegevusalaks on kaubavedu maanteel. Kriminaalmenetluses täpselt tuvastamata ajal 2022 aasta suvel ja täpselt tuvastamata kohas Eesti Vabariigis Narva linnas koostas XXX CMR nr 202201292 kuupäevaga 27.07.2022, mille kohaselt pidi veoauto Scania registrimärgiga XXX/haagis Schmitz Cargobull registrimärgiga XXX sõitma Eesti Vabariigist Vene Föderatsiooni läbi Narva piiripunkti koos kaubaga sõitma Kasahstani ja viima kauba ettevõttele XXX. Kaubaks oli mööbli paber kaubakoodiga 4811 9000 (kaaluga 18 159 kg), mille toimetamine Vene Föderatsiooni on keelatud Euroopa Liidu Nõukogu määrusega nr 2022/345, 1. märts 2022, millega muudeti määrust (EL) nr 833/2014 (edaspidi Euroopa Liidu Nõukogu määrus), mis käsitleb piiravaid meetmeid seoses Venemaa tegevusega, mis destabiliseerib olukorda Ukrainas. Nimetatud määruse artikli 3k kohaselt on keelatud otse või kaudselt müüa, tarnida, üle anda või eksportida Venemaa füüsilistele või juriidilistele isikutele, üksustele või asutustele või Venemaal kasutamiseks XXIII lisas loetletud kaupu, mis võivad aidata suurendada eelkõige Venemaa tööstuslikku suutlikkust. CMR nr 202201292 kohaselt oli kauba sihtkoht XXX, XXX, Kazakhstan.

Lisaks koostas XXX ka teise CMR nr 202201292 kuupäevaga juuli 2022, mille kohaselt pidi veoauto Scania registrimärgiga XXX/haagis Schmitz Cargobull registrimärgiga XXX sõitma Eesti Vabariigist Vene Föderatsiooni läbi Narva piiripunkti koos kaubaga Vene Föderatsiooni Peterburgi ja viima selle kauba ettevõttele XXX. Kaubaks oli mööbli paber kaubakoodiga 4811 9000 (kaaluga 18 159 kg). Tegelikkusele mittevastavad dokumendid andis XXX üle autojuhile XXX. XXX

korraldusel pidi autojuht XXX sõitma Eesti Vabariigi Narva piiripunkti ja esitama Maksu- ja Tolliametile töötajatele Narva piiripunktis tegelikkusele mittevastavad dokumendid, mille kohaselt kaup kaubakoodiga 4811 9000 pidi liikuma Kasahstani. Tegelikkusele mittevastavate dokumentide esitamine Eesti Vabariigi Maksu- ja Tolliametile eesmärgiks oli varjata kauba tegelikku sihtkohta vältimaks olukorda, kus kaup üle Eesti Vabariigi piiri Vene Föderatsiooni ei lubata.

08.08.2022 kella 22:02 paiku saabus Ida TP-i Narva mnt piiripunkti veoautode terminali Eesti Vabariigist Venemaa Föderatsiooni väljuvale suunale veoauto Scania registrimärgiga XXX/haagis Schmitz Cargobull registrimärgiga XXX. Veoki roolis oli XXX, kes esitas Eesti Vabariigi Maksu- ja Tolliametile tollile piiriületusel tegelikkusele mittevastavad dokumendid: eksportdeklaratsiooni nr 22EES100EE70866712 (paber mööbli katmiseks, kaubakood: 4811 9000, brutokaal 18 159 kg), CMR-i nr 202201292 (27.07.2022), kauba sihtkohaks Kasahstan, arved (RECHNUNG) nr 7008853 (15.06.2022), nr 7008931 (04.07.2022) ja nr 91 (15.06.2022). Reaalselt oli kauba Belgia ettevõttelt XXX ostnud Vene Föderatsiooni ettevõtte XXX ning kaup pidi jõudma Vene Föderatsiooni Peterburi.

XXX on KarS § 14 nimetatud isikuks, sest XXX on XXX OÜ juhatuse liige ja pädev esindaja. Dokumentide võltsimine ja võltsitud dokumentide kasutamine oli toime pandud XXX OÜ huvides, sest eelpool nimetatud dokumentide alusel pidi toimuma varasemalt kokkulepitud kaubavedu üle piiri Eesti Vabariigist Vene Föderatsiooni, mille eest äriühing pidi saama kokkulepitud tasu.

Lähtuvalt eeltoodust on XXX alust kahtlustada rahvusvahelise sanktsiooni täitmata jätmises s.o KarS § 93¹ lg 1 – 25 lg 2 järgi kvalifitseeritava kuriteokatte toimepanemises ning lisaks KarS § 344 lg 1 järgi kvalifitseeritavas dokumendi võltsimises, mille alusel on võimalik omandada õigusi ja KarS § 345 lg 1 järgi kvalifitseeritavas võltsitud dokumendi kasutamises, eesmärgiga omandada õigusi.

KarS § 93¹ lg 1 kohaselt karistatakse rahvusvahelist sanktsiooni rakendavas või Vabariigi Valitsuse sanktsiooni kehtestavas õigusaktis sätestatud kohustuse täitmata jätmise või keelu rikkumise eest rahalise karistusega või kuni 5 aastase vangistusega. KarS § 344 lg 1 kohaselt karistatakse dokumendi võltsimise eest rahalise karistuse või kuni üheaastase vangistusega ning KarS § 345 lg 1 kohaselt võltsitud dokumendi kasutamise eest rahalise karistuse või kuni kolmeaastase vangistusega.

Käesolevas kriminaalasjas kogutud tõendite seas on Maksu- ja Tolliameti poolt esitatud kuriteoteade koos lisadega (läbivaatusaktid, fototabelid, kauba kinnipidamisel leitud dokumendid, mille kohaselt kauba saajaks on Vene Föderatsiooni ettevõtte XXX, samuti dokumendid, mille kohaselt kauba saajaks on Kasahstani ettevõtte XXX, kauba-üleandmise-vastuvõtmise aktid, kirjavahetuse väljatrükid, kaupa vedanud sõidukit juhtinud XXX Venemaa Föderatsiooni passi ja Eesti Vabariigi elamisloa koopiad, kaupa vedanud sõiduki Scania rn XXX ja haagise rn XXX reg.tunnistuste koopiad), tunnistajate XXX, XXX, XXX, XXX, XXX ütlused koos lisadega, XXX töökohal XXX OÜ ruumides teostatud läbiotsimise protokoll, läbiotsimisel äravõetud arvutites ja mobiiltelefonides sisalduvate andmete, samuti pangakontode ja isikute piiriületuste andmete ning kinnipeetud kauba vaatlusprotokollid, XXX ja XXX OÜ esindaja kahtlustatavana ülekuulamisel antud ütlused, õiendid karistusregistri väljavõtete kohta.

Lähtudes kriminaalasjas kogutud materjalidest, jõudis prokurör järeldusele, et XXX süü on tõendamist leidnud, ent tema süü ei ole käesoleval juhul suur. Süü suuruse hindamisel arvestatakse eelkõige isiku panust kuriteo toimepanemisel, tahtluse või ettevaatamatuse astet, tekitatud kahju liiki ja suurust, karistust kergendavaid ja raskendavaid asjaolusid.

Kriminaalmenetluse seadustiku (KrMS) § 202 lg 1 ja lg 7 kohaselt kui kriminaalmenetluse ese on teise astme kuritegu ja selles kahtlustatava või süüdistatava isiku süü ei ole suur ning ta on heastanud või asunud heastama kuriteoga tekitatud kahju ja kriminaalmenetluse jätkamiseks puudub avalik menetlushuvi, võib kriminaalmenetluse lõpetada. KrMS § 202 lg 2 kohaselt on kahtlustatavale võimalik panna kohustuse maksta kindel summa riigitulusesse või sihtotstarbeliseks kasutamiseks üldsuse huvides või teha üldkasulikke tööd. Kohustuse täitmata jätmisel kriminaalmenetlus uuendatakse.

Eelnevast järelduvalt ei ole kahtlustatava süü niivõrd suur, et kriminaalasja tuleks lahendada ilmtingimata kohtumenetluses. Samuti, kuna seadusandja on nimetatud kuriteo eest ette näinud ka rahalise karistuse, on tegemist kuriteoga, mille toimepanemisel võib isiku süüd pidada väikseks, kuna karistuse väiksemad sanktsioonimäärad viitavad ka väiksemale süüle.

XXX puuduvad kehtivad kriminaal- ja väärteokaristused ning tema suhtes ei ole menetluses teisi kriminaalasju. Nimetatud asjaolud viitavad kahtlustatava eelnevale õiguskuulekale elule ning eeltoodu pinnalt järeldub, et kuritegude toimepanemine ei ole kujunenud tema elustiiliks ega sagedaseks käitumismustriks. Kõnesoleval juhul jäi põhitegu, rahvusvahelise sanktsiooni täitmata jätmise, katsestaadiumisse. Dokumendi võltsimine ja võltsitud dokumendi kasutamine kaasnesid põhiteoga ning nende tegude eesmärgiks oli sanktsioonikuriteo toimepanemise võimaldamine. Raskendavad asjaolud seoses kõnesolevate kuritegudega puuduvad. XXX lubab edaspidi käituda õiguskuulekalt. Avalik menetlushuvi kõnesoleval juhul puudub, kuna isikule etteheidetava kriminaalõigusnormidega kaitstava õiguskorra, kui üldise väärtusmastaabi, riive heastamine ning tema õiguskuulekale käitumisele suunamine on võimalik saavutada ka muude vahenditega kui avaliku karistamisega. XXX on nõus võtma endale seoses kriminaalmenetluse lõpetamisega kohustuse maksta 1500 eurot sihtotstarbeliseks kasutamiseks üldsuse huvides.

Kohtueelse menetluse käigus kogutud tõendeid ning isiku varasemat käitumist hinnates on alust asuda seisukohale, et KarS § 56 lg-s 1 sätestatud üld- ja eripreventiivseid eesmärke on võimalik saavutada käesoleval juhul isikut kriminaalvastutusele võtmata. Tulenevalt eeltoodust leiab prokurör, et kahtlustatava suhtes on võimalik lõpetada kriminaalmenetlus KrMS § 202 lg 2 p 2 järgi, määrates talle kohustuseks maksta 1500 eurot sihtotstarbeliseks kasutamiseks üldsuse huvides.

XXX on selgitatud, et kriminaalasja toimik jääb Majandus- ja Korruptsioonikuritegude Ringkonnaprokuratuuri kuni kohustuse täitmiseni. Kui XXX ei täida talle pandud kohustusi, uuendab prokurör KrMS § 202 lg 7 alusel kriminaalmenetluse.

Eeltoodu alusel ja juhindudes KrMS §-dest 202 ja 206, ringkonnaprokurör m ä ä r a s :

1. Lõpetada kriminaalasjas nr 22913000034 menetlus osaliselt XXX osas kõigis temale kahtlustuses esitatud kuritegudes, so. KarS § 93-1 lg 1 – 25 lg 2; KarS § 344 lg 1; KarS § 345 lg 1 järgi.
2. Määratud kohustuse liik ja tähtaeg: XXX kohustusb maksuma 1500 (ükstuhat viissada) eurot sihtotstarbeliseks kasutamiseks üldsuse huvides - XXX MTÜ – XXX. Tähtajaks määrata 5 kuud, s.o. kohustuse täitmise tähtpäev 12.02.2026.a (kaasaarvatud).
3. KrMS 4 peatükis loetletud tõkendite ja muude kriminaalmenetluse tagamise vahendite tühistamine: ei kohaldatud.

4. Asitõendid või äravõetud või konfiskeerimisele kuuluvad objektid:

Sõiduki Scania registrimärgiga XXX haagise Schmitz Cargobull registrimärgiga XXX läbivaatusel tollikontrollis leitud ja äravõetud kaup - paber mööbli katmiseks rullides (paigutatuna 29-le kaubaalusele ja kinnitatud pakkelindiga ning kaetud kilega), samuti suletud pappkarp kauba näidistega (hoiustatakse uurimisasutuse lepingupartneri laos) tagastada KrMS § 126 lg 3 p 2 alusel kauba seaduslikule omanikule Belgia äriühingule XXX (Aadress: XXX, Belgia).

5. Vahistuse andmed: Vahistamist ei kohaldatud. KrMS § 217 korras kahtlustatavana kinni ei peetud.

6. Kriminaalmenetluse kulud: puuduvad.

7. Riiklikusse sõrmejälgede registrisse ja riiklikusse DNA-registrisse kantud andmete loetelu: andmeid ei kogutud.

8. Vastavalt KrMS § 206 lõikele 2 tuleb kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia anda üle XXX.

9. Kriminaaltoimik jätta hoiule Majandus- ja Korruptsioonikuritegude Ringkonnaprokuratuuri kuni kohustuse täitmiseni.

(allkirjastatud digitaalselt)

Meelis Sentifoli
ringkonnaprokurör

Olen kriminaalmenetluse lõpetamise ja määratud kohustustega nõus, olen määruse kätte saanud ning määrus on mulle tõlgitud vene keelde:

(nimi, allkiri, kuupäev)

Kriminaalmenetluse lõpetamise kohaldamisest võttis osa tõlk, keda hoiatati oma kohustuste täitmisest keeldumise ja teadvalt valesti tõlkimise eest KarS § 318 ja § 321 järgi.